

Társy József

Tovább erősödik a gazdaság szerepvállalása a szakképzésben

A Magyar Országgyűlés 2007. június 25-i ülésén fogadta el azt a törvénycsomagot, amely jelentősen módosította az oktatás – szolgáltatási feladatok ellátásának törvényi háttérét.

(2007. évi LXXXVII. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról 2007. évi CII. törvény a szak- és felnőttképzést érintő reformprogram végrehajtásához szükséges törvények módosításáról benne a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény módosítása, 2007. évi CIV. törvény a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról.)

A közoktatási valamint a szak- és felnőttképzési törvény mostani módosításának célja a közoktatás hatékonyabb megszervezése, a társulások létrejöttének és működésének ösztönzése, az esélyegyenlőség növelése, a regionális szintű feladatellátás elősegítése, a szakképzés eredményességének és hatékonyságának erősítése, továbbá a minőség fokozottabb elismerése és ellenőrzése.

Az alábbiakban röviden áttekintjük azokat a részeket, amelyek a szakképzés vonatkozásában a legfontosabbak:

Közoktatási feladatok ellátása

„A közoktatási intézmények fenntartói, a gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetek, a felsőoktatási intézmények a közoktatási törvényben meghatározott szakképzéssel összefüggő feladatok végrehajtására a térségi integrált szakképző központot hozhatnak létre” Ezen belül a térségi integrált szakképző központ kiemelkedően közhasznú nonprofit társaságként, lehet szakképzés-szervezési társaság.

„A szakiskolai és a szakközépiskolai szakképzés megszervezhető oly módon is, hogy a csak szakképzési évfolyammal működő szakiskola, szakközépiskola, vagy az arra alapító okiratában felhatalmazott szakiskola, illetve szakközépiskola (a továbbiakban: szakmai vizsgára felkészítő iskola) a szakképzési évfolyamán készíti fel – részben, vagy egészben – a szakképzési évfolyam követelményeire egy, vagy több másik szakiskola, szakközépiskola (a továbbiakban: külső iskola) tanulóit.” A szakképzési évfolyam feladatok közös feladatellátás keretében történő megoldása esetén a küldő iskola szakképzési évfolyamainak száma csökkenthető, illetve a küldő iskola szakképzési évfolyam nélkül is működhet. A szakiskola, szakközépiskola tanulója a szakmai vizsgára felkészítő iskola szakképzési évfolyamában – az átvételre vonatkozó rendelkezések szerint – ugyanazokkal a feltételekkel léphet át, mintha a tanulmányait a küldő iskolában folytatná tovább.

A szakképzés regionális szintű szerveződésének elősegítése

A szociális és munkaügyi miniszter „létrehozza a regionális fejlesztési tanácsokkal együttműködő regionális szakképzési feladatellátást koordináló, a szakképzés minőségi fejlesztését segítő – a külön törvényben szabályozott – bizottságokat, és az oktatásért felelős miniszterrel együtt gondoskodik működési feltételeiknek biztosításáról.”

A szociális és munkaügyi miniszter meghatározott „hatáskörét a szakképesítésért felelős miniszterekkel, a szakképzés koordinációjában és fejlesztésében hatáskörrel rendelkező regionális testületekkel együttműködve látja el.”

A regionális fejlesztési és képzési bizottság a szakképzés fejlesztése szempontjából régiós szinten döntéshozó, véleményező, és javaslattevő régiós szinten döntéshozó, véleményező, és javaslattevő regionális testületként funkcionál.

A bizottság dönt:

- *„a regionális szakképzésfejlesztés céljairól, a képzési alaprész decentralizált pénzügyi keretéből nyújtandó fejlesztési támogatásokról, a forrásfelhasználás hatékonyságának vizsgálatáról,*
- *a gazdaság igényeit és a munkaerőpiaci kereslet adatait, valamint az országos beiskolázásra vonatkozó döntéseket figyelembe véve a szakképzés regionális szükségleteiről, meghatározza a térségi integrált szakképző központ és a szakképzés-szervezési társaság által folytatandó szakképzés irányait és beiskolázási arányait,*
- *javaslatot tesz a fenntartók számára a fejlesztési támogatás iskolák/intézmények/szakképesítések fejlesztése közötti elosztásra.*
- *együttműködik a regionális fejlesztési tanáccsal a szakképzési feladatok és a szakképzésfejlesztés tervezésében,*
- *javaslatot tesz a régió szakképzés-fejlesztési céljaira biztosításra kerülő forrás nagyságára,*
- *fenntartói megkeresés esetén állást foglal a szakképzést érintő fenntartói döntések regionális munkaerőpiaci kereslettel összefüggő meglapozottságról.*
- *javaslatot tesz a képzési alaprész központi kerete regionális felhasználásnak céljaira, a fejlesztésekben részesülő intézményekre.*
- *ellátja az alaprész decentralizált keretével kapcsolatos pályázatok kiírásával és értékelésével kapcsolatos feladatokat,*
- *figyelemmel kíséri a szakképzési hozzájárulás régióban történt felhasználását és értékeli a felhasználás hatékonyságát,*
- *javaslatot tesz az adott régióban a szakképesítéseknek a hiány-szakképesítések körébe történő sorolására.*
- *ellátja a külön jogszabályban meghatározott feladatokat.*

A bizottság az OÉT-ben képvisellel rendelkező országos munkaadói, munkavállalói szövetségek, illetve azok szervezetei, a területi gazdasági kamarák, az oktatásért felelős miniszter, a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter, az állami foglalkoztatási szerv, a regionális fejlesztési tanács, a regionális munkaügyi tanács, a közoktatási feladatkörében eljáró oktatási hivatal (régióként egy-egy), valamint a szakképzést folytató intézmények fenntartói (három) képviselőiből áll.

A bizottság elnökét és - a gazdasági kamarák közös javaslata alapján – társelnökét, a tagok közül, valamint tagjait a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter kéri fel hároméves időtartamra.

A szakképzési feladatok regionális megszervezése

„A külön törvény alapján létrehozott regionális fejlesztési és képzési bizottság közreműködik a munkaerőpiaci igények és a közoktatásban folyó szakképzés fejlesztésének összehangolásában, e körben különösen:

- *kidolgozza – a régió hosszú- és középtávú fejlesztési koncepciójának, illetve a régió fejlesztési programjának részeként – az iskolai rendszerű szakképzés fejlesztésének irányát,*
- *közreműködik az iskolai rendszerű szakképzés és az iskolarendszeren kívüli szakképzés, a közoktatásban és a felsőoktatásban folyó szakképzés összhangjának megteremtésében,*
- *meghatározza a szakképzés fejlesztési irányait és beiskolázási arányait a régióban,*

- részt vesz az iskolai rendszerű szakképzés fejlesztésével összefüggő pályázatok, fejlesztési programok elkészítésében, lebonyolításában,
- részt vesz a pályakövetési rendszer működtetésében,
- a régióban működő helyi önkormányzatoknál kezdeményezi a szakképzés-szervezési társulás megalakulását”.

Szakképzés- szervezési társulás az e törvényben meghatározott szakképzéssel összefüggő önkormányzati feladatok végrehajtására hozható létre. A szakképzés-szervezési társulásba beléphet minden olyan helyhatóság, amely a szakképzés feladataiban résztvevő iskolát tart fenn. A szakképzés-szervezési társulásba történő belépés feltétele, hogy az érintett elfogadja a regionális fejlesztési- és képzési bizottság által a szakképzés fejlesztésének összehangolásával összefüggésben hozott döntéseket.

Pályakövetés

„A szakiskola és a szakközépiskola – a jogszabályokban meghatározottak szerint – adatot szolgáltat a pályakövetési rendszernek, továbbá a honlapján – egyedi azonosításra alkalmatlan módon – nyilvánosságra hozza a szakképzési évfolyamon tanulmányaikat befejezők munkaerőpiaci helyzetével kapcsolatos, a pályakövetési rendszerben keletkezett adatokat, információkat.”

Felnőttképzés

„A szakiskola és a szakközépiskola iskolai rendszerű oktatásban alkalmazott szakmai programja – a felnőttképzési törvényben meghatározott akkreditációs eljárás nélkül – akkreditált felnőttképzési programnak minősül.”

Felsőfokú szakképzés

A felsőfokú szakképzésben a hallgató gyakorlati képzése a gazdálkodó szervezettel írásbeli hallgatói szerződés alapján is folyhat.

„A tanulószereződésre vonatkozó szabályokat a felsőfokú szakképzésben résztvevő hallgatóra értelemszerűen alkalmazni kell.”

Az igen vázlatosan bemutatott módosítások kétségkívül tovább erősítik a gazdaság szakképzésben történő szerepvállalását, valamint a Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottságok érdemi működését.

A Kamarák számára biztosított társelnöki feladatkör igen fontos, a hatékonyság érdekében megtett lépés.

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kereskedelmi és Iparkamara által már 2005. évben kidolgozott és kezdeményezett regionális szakképzési modell lényeges elemei ugyancsak szerepelnek az új joganyagban, ami a szakképzés-szervezés tekintetében döntő áttörés.

Végezetül szeretnénk megemlíteni, hogy az új törvények letölthető link formájában honlapunkon is megtalálhatóak (www.bokik.hu)